

Выходить во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы
кромъ рускихъ святъ 4-й год. попол. Литер. додатокъ
"Библіотека найзам. повѣстей" виходить по 2 печат. ар-
кушъ кождаго 16-го и послѣднаго дня кождаго мѣсяца.
Редакція, администрація и експедиція подъ Ч. 44 улица
Галицка.
Всѣ листы, посылки и рекламаціи наложити пересыпать
подъ адресомъ: редакція и администрація "Дѣло" Ч. 44 ул.
Галицка.
Рукописи не возвращаются толькю на попереднє застера-
жаніе.
Поодиноке число стоять 12 кр. а. в.
Оголовки принимаютъ по цѣнѣ 6 кр. а. в. бѣтъ одног
строки печатной.
Рекламаціи неопечатаній вѣлький бѣтъ порта.
Предплату наложити пересыпать франко (наилучше
постовыми пераказомъ) до: Администраціи часописа "Дѣло"
г. Галицка, Ч. 44

В.П. Читателіи въ Россіи просимо ма-
ти на уважъ, що въ вымовѣ *п=ji*, *б=і*, *и=і* (въ
передній и на концѣ слівъ) = *ы*, *и* (на початку
слівъ и по самоглашнихъ) = *і*, *б* (на початку
слівъ) = *ві*.

Съ днемъ I (13) липня разпо-
чався III. четвертьрокъ. Просимо П. Т.
Предплатниковъ поспѣшиши съ надосла-
ньемъ дальшою передплаты, щоби не
зайшла перерва въ высыпалъ.

**Ровноож просимо о надосланье за-
легостей тыхъ П.П., котрымъ предплата**
вже скончилася давнѣйше, бо мы муси-
мо всѣ нашї выдатки платити готовкою.

Ново приступаючій П. Т. Предплатники
"Библіотеки найзам. повѣстей" дстанутъ да-
ромъ початковій аркушъ разпочатою повѣсті
"Зъ великого свѣта".

Просимо П. Т. Предплатниковъ, щоби при змѣнѣ
мѣсяця звались завѣстѣ подавати и давнѣйшу свою
адресу, бо инакше тратимо богато часу, а всѣ
адреси годѣ въ памяті задержати.

Руске вѣче и польскій газеты.

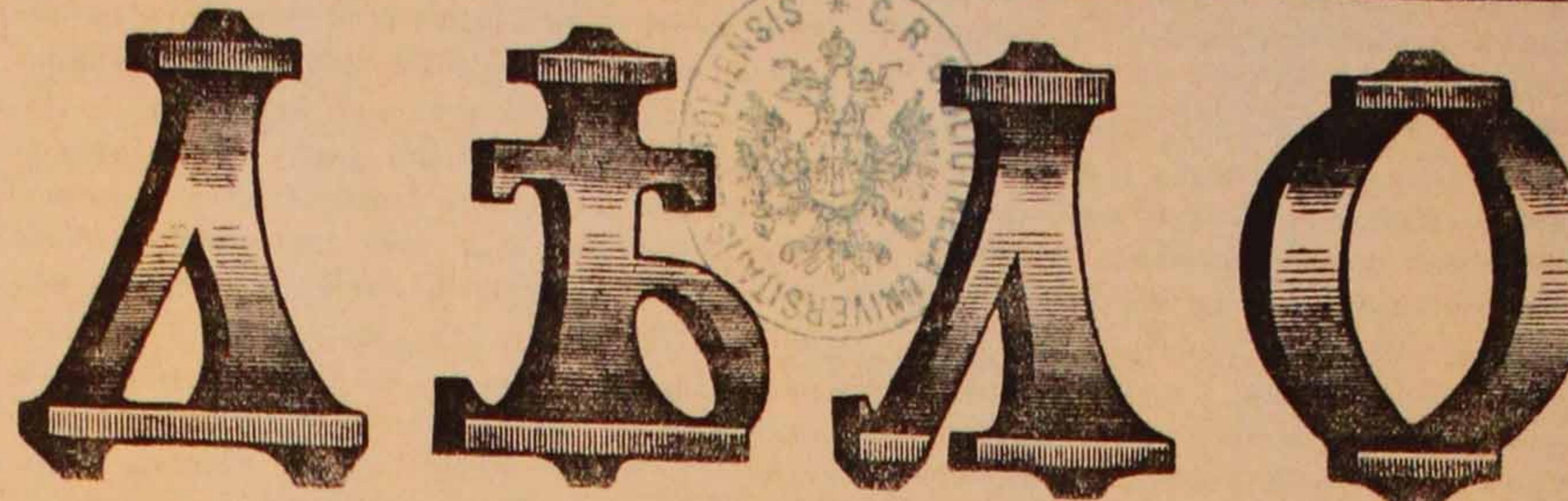
VII.

Пора намъ кінчити сей "причинокъ" до
исторіи культуры польского газетарства, ко-
трый и такъ выпавъ троха за довгій. Намъ
остає теперъ збрать въ короткихъ словахъ
моральній здобутки цѣлого того очерка и роз-
дивитися, чи и яку бѣтъ дадъ намъ складовку на
будуще.

Дуже цѣкавыхъ рѣчей додумався кождый,
кто скоче пильно вдуматися въ отношеніе поль-
скихъ (особливо галицко-польскихъ) газетъ до
нашого Вѣча. Попередъ всего, якъ мы бачили,
Вѣче не подобалось имъ для того, що було ма-
нифестацію чисто людовою, на скрѣб демократичною, що показало въ рускій интелиген-
ції намаганье — вийти по за рамки соймово-
го парламентаризму, а піднятіи до политичного и
громадскої акції безпосередно масы народу. Сего "варварскога" кроку польскій газеты зо-
вевуть не ворсумѣли, донеслости его не вспѣ-
ли оцѣнити, и ось въ чомъ жерело ихъ дикихъ
домысловъ, сплетень та ложныхъ толковъ.

Але для чогожъ — спытаєте — не поро-
зумѣли галицкій Поляки такои простої, оче-
видної рѣчи? Для того, що такї рѣчи зрову-
мѣти и належно оцѣнити можуть толькъ щи-
рій демократы, котрій вѣрять въ народъ, въ
его силу и безсмертність, котрій всяку свою
роботу лишь тогда и лишь о столько уважа-
ють доброю, коли и о сколько она приносить
хосенъ для загалу, головно для мужика. Толь-
ко такі люде зможуть належити оцѣнити та-
кій фактъ, якъ наше Вѣче, съѣдочай і о роз-
будженю духа народного въ масахъ нашого
селянства и мѣщанства, и о похвальнѣмъ на-
маганю рускої интелигенції — нести здобу-
тки прадѣї и мысли свои прямо, безпосередно
въ народъ. Паньскій газеты будуть на такій
фактъ глядѣти съ ненавистею и тревогою; ло-
жайскій газеты стрѣтити его денунціаціями и
дивитнми наругами, — бо першій порозумѣ-
ють вправдѣ его донеслость, але перелякаються,
а другій не входячи въ глубь факту, вхоплят-
ся за перш-лѣпшій формальности, высмѣють
все те, що не подходитъ підъ ихъ вузкій, ло-
жайскій понятія, підъ ихъ вислований смакъ.
Толькъ щирий демократы, не дбаючи на форми,
вѣдуть глубше въ саму рѣчу и оцѣнить его
прихильно, якъ мы се бачили на Полякахъ
кореспондентахъ "Slowa" и "Kraju".

И тутъ топтимоволь насуваєся намъ въ-
же пытаніе: що жъ се значить, що нынѣ, въ
послѣдній четвертнинѣ XIX вѣку, въ порѣ демократизму, коли по сусѣдніхъ краяхъ па-
ны, купцѣ та шляхтичѣ робляться вавзятими
демократами, коли въ кождой суспольності
бачимо намаганя интелигенції — зйти до на-
рода, порозумѣти, побратати съ нимъ, по-
служити ему чимъ можна и двигнути его до
горы, приготовити его до той великої ролї,

Предплата на "Дѣло" для Америкі:	Для Америкі
на пѣмъ рокѣ . . . 12 зр.	на пѣмъ рокѣ . . . 12 руб.
на пѣмъ року . . . 6 зр.	на пѣмъ року . . . 6 руб.
на четврт року . . . 3 зр.	на четврт рок . . . 3 руб.
на пѣмъ рокѣ . . . 16 зр.	на пѣмъ рокѣ . . . 16 руб.
на пѣмъ року . . . 8 зр.	на пѣмъ року . . . 8 руб.
на четврт року . . . 4 зр.	на четврт рок . . . 4 руб.
на самъ додатокъ . . .	на самъ . . .
на пѣмъ рокѣ . . . 5 зр.	на пѣмъ рокѣ . . . 5 руб.
на пѣмъ року . . . 250 зр.	на пѣмъ року . . . 250 руб.
на четврт року . . . 125 зр.	на четврт рок . . . 125 руб.
Для Западнаго Европы:	
на пѣмъ рокѣ . . . 15 зр.	
на пѣмъ року . . . 7-50 зр.	
на четврт року . . . 8-75 зр.	
на дод. "Библіотеки":	на самъ додатокъ:
на пѣмъ рокѣ . . . 19 зр.	на пѣмъ рокѣ . . . 6 зр.

котрому бѣтъ пивидше чи познѣйше (може навѣтъ
далеко швидше, нѣкъ бы сего не одному вель-
можному бажалося) мусить отограти въ исто-
рії, що въ такій порѣ въ конституційній и
взглядно свободою слова надѣленій Галичинѣ
нема анѣ одного щиро-демократично-
го польского органу, котрый бы супро-
тивъ тревоги панѣвъ и лайки та страсти ло-
каївъ, високо державъ хоруговъ тверезого,
здорового розуму та не упередженой поважної
критики?

На те пытанье отповѣдь коротка. Пова-
жный демократичний органъ може вырості
только на грунтѣ потреби и поглядѣвъ пова-
жної демократичної партії. А такої
партії галицкій Поляки поки-що не мають.
Чому не мають? Се пытанье дуже цѣкаве и
то таке, котре Поляки самі звичайно обмина-
ють або на котре отповѣдають зовсѣмъ недо-
статочно.

Мы знаємо чи-мало людей розумныхъ и
твєрезо мыслячихъ, котрій зовсѣмъ не вѣрять
въ демократизмъ Поляківъ, розумѣяся, инте-
лигентніхъ. "Все, що у нихъ єсть, пнеє до
шляхтъ, гори-ся и приліпляється до неї, чи то
ено єсть шляхтичъ, чи мѣщанинъ, чи хлопъ
по походженю". Привнаємо, що супротивъ
такого погляду мы заступаємо поглядъ бѣльше
оптимистичній. Мы вѣримо въ демократизмъ
Поляківъ, хочь доси вѣра наша держиться
только на досить нечисленныхъ, поодинокихъ
фактахъ и особникахъ. Мы знаємо Поляківъ
демократівъ, щирихъ, всею душою отданыхъ
народови, — а хочь доси знаємо ихъ дуже и
дуже мало, то се що нѣкого не доказує: при-
пріязнѣйшихъ обетавинахъ ихъ може бути
бѣльше. Але до утворення поважної демократи-
чної партії, особливо въ всхѣдній Галичинѣ,
о котрій намъ попередъ всого ходить, Полякамъ,
бачите, далеко. Мы навѣтъ думаемо,
що основанье демократичної партії польскіи
въ всхѣдній Галичинѣ зовсѣмъ неможливе, бо
тутъ прецѣ нѣма польского демосу, польского
люди, для котрого така партія мусѣлаби пра-
цювати. Организуйтесь и подайте руку Руси-
намъ! Мара исторична Польщѣ нехай не
буде вамъ завадою тамъ, где іде о будованьї
нової, вольної домбви и для Русиновъ и для
Поляківъ. Народъ будите вѣ сну. Зарбно въ
рускої якъ и въ польской часті Галичини
бѣтъ домагається щирихъ речниківъ и проводникі-
въ, въ польской навѣтъ тымъ конечнѣйше,
що доси бувъ зовсѣмъ занедбаный. А коли
покликъ нашъ останеся безъ отгомону въ вѣ-
шихъ серцѣхъ, польскій демократы, то уважай-
те, чи не буде се троха дивно виглядати, коли
Русини — для необходимого скрѣ-
плення своїхъ власныхъ силъ — самъ
понесуть демократичну проповѣдь, кадри
людового руху мѣжъ польскій людъ въ Захѣдній Галичинѣ?

Нехай же закінченъ нашихъ увагъ о ру-
сскомъ Вѣчу буде щиромъ, братерскимъ по-
кликомъ до тыхъ немногихъ Поляківъ-демо-
кратівъ на нашій землі, котрій не хотачи со-
солидаризуватися анѣ съ панами, анѣ съ ихъ
локаями, бажалибы по правдѣ працювати для
народа. Организуйтесь и подайте руку Руси-
намъ! Мара исторична Польщѣ нехай не
буде вамъ завадою тамъ, где іде о будованьї
нової, вольної домбви и для Русиновъ и для
Поляківъ. Народъ будите вѣ сну. Зарбно въ
рускої якъ и въ польской часті Галичини
бѣтъ домагається щирихъ речниківъ и проводникі-
въ, въ польской навѣтъ тымъ конечнѣйше,
що доси бувъ зовсѣмъ занедбаный. А коли
покликъ нашъ останеся безъ отгомону въ вѣ-
шихъ серцѣхъ, польскій демократы, то уважай-
те, чи не буде се троха дивно виглядати, коли
Русини — для необходимого скрѣ-
плення своїхъ власныхъ силъ — самъ
понесуть демократичну проповѣдь, кадри
людового руху мѣжъ польскій людъ въ Захѣдній Галичинѣ?

Але пока такої партії не ма, и думки
о її заснованю не слѣдно, що жъ приходиться
дѣяти тымъ, хочь и нечисленній Полякамъ
демократамъ, котрій проживають въ всхѣдній
Галичинѣ? Чи мовчать, такъ якъ доси мов-
чали, и дозволяти людямъ бѣть васадъ и безъ
характеру ширити и утверждувати межи-пле-
менну ненависть та негоду мѣжъ Русинами
и Поляками, на радость нашихъ спольніхъ
вороговъ? Чи може навѣтъ ставати по сторо-
нѣ того польского газетарства и нападати на
демократівъ-Русиновъ? Мы не перечимо, що
трудне ихъ становище, але всежъ таки оно не
безъвѣдне.

Мы вже не хочемо піддавати имъ ради-
кальної ради, якъ въ 60-ыхъ рокахъ подававъ
на Українѣ Антоновичъ а у наць Иванъ Фе-
доровичъ: кто на рускій землі, той може бути
только Русиномъ, або експлататоромъ. Ми
вѣримо, що кождаго демократа, живучай на
рускій землі, швидше чи познѣйше и самъ
повиненъ прйти до того переконання. Але на
теперъ, держачися въ скромнѣйшихъ грани-
цяхъ, мы думавмо що Полякамъ-демократамъ
въ всхѣдній Галичинѣ останеся толькъ одинъ
вихдъ: зв організуватися въ кружки — не-
хай и такъ, що для забезпечення своїх окремої
національності — и якъ такї подати щири,
безъ взгляду на інші побічні рѣчи, руку
Русинамъ, звязатися съ демократами-Руси-
нами до спольної роботи для добра
акъ руского та польского люду. Такимъ чиномъ,
безъ нѣякої навѣтъ принципіальної
школи для польской народності и
безъ кривди для Русиновъ, скріпляться ряды
демократії галицкої, понесеся шире, розумне
въ хатъ не толькъ руского але и поль-

ского люду, котрый доси — признайтесь
и вѣстыдайтесь! — не чувь такого слова, а то-
гдѣ спольніми силами намъ удастися въ ко-
роткому часѣ розбудити такій рухъ людовий
въ цѣлій Галичинѣ, що й найавзятѣйший
враги демократизму будуть мусѣли съ нимъ
числитися.

А народъ, зарбно польский, якъ и рускій,
доарѣває нынѣ до ширшого политичного и
громадского життя, анѣкъ якого бажали ему
паны и ихъ локаѣ. Свѣдомостъ будите въ
вѣмт. Неосвѣченій Мазуръ, не знаючій нѣ-
чого о своихъ конституційныхъ правахъ, не
чуючій бѣтъ интелигенції нѣкії прихильного
слова, доброї, братерської ради, — той Мазуръ,
занедбаный и залишений польскою интелиген-
цію, нынѣ самъ зачинає будитися до свѣдо-
мого життя, зачинає проявляти свою волю и
свої погляди. "Гармонія суспольна въ долинѣ",
о котрой плете "Часть", есть и була завсѣдги
митологію. Отъ прочитайтесь хочь бы справо-
вданіе п. Жука-Скаршевскаго въ Грыбовѣ пе-
редъ колькома днями, — або хапаючись троха
въ давнину, перечитайтесь въ справовданіяхъ
соймовихъ въ 1861—1866 бесѣдъ пословъ-се-
лянтъ въ Мазурщинѣ, такої Сѣвца и др.! Кто
въ виду такихъ фактівъ говорить о "гармо-
нії въ долинѣ", той подбіній до струса, кри-
ючого свою власну голову при надходачомъ
небезпеченствѣ.

Нехай же закінченъ нашихъ увагъ о ру-
сскомъ Вѣчу буде щиромъ, братерскимъ по-
кликомъ до тихъ немногихъ Поляківъ-демо-
кратівъ на нашій землі, котрій не хотачи со-
солидаризуватися анѣ съ панами, анѣ съ ихъ
локаями, бажалибы по правдѣ працювати для
народа. Организуйтесь и подайте руку Руси-
намъ! Мара исторична Польщѣ нехай не
буде вамъ завадою тамъ, где іде о будованьї
нової, вольної домбви и для Русиновъ и для
Поляківъ. Народъ будите вѣ сну. Зарбно въ
рускої якъ и въ польской часті Галичини
бѣтъ домагається щирихъ речниківъ и проводникі-
въ, въ польской навѣтъ тымъ конечнѣйше,
що доси бувъ зовсѣмъ занед

ручивъ зариоди постаратися, щобы до бурсы принимано сыновъ учительствъ сельскихъ, а коли въ мѣстѣ, где есть середна школа, бурсы не было, то старатися при помочи субвенцій въ фондовъ товариства педаг. еи заложити. Поручено зариоди залагодити внесеніе, щобы уряды податкові присыпали сельскимъ учительямъ пенсію бесплатно до найблизшої стації почтової (внесеніе даже добре, бо бѣдный учитель сельскій не може далеко ходити до касы, а гдною оказіи неразъ и колька днѣвъ нема). Поручено такожъ зариоди, щобы поручивъ отдельамъ старатися о закладаніе по мѣстахъ школъ промысловыхъ, съ увагліненемъ науки тыхъ ремеселъ, коїр въ дѣтской окрестности потрѣбні. Гораучу дебату була выкликала справа испытывъ вступившихъ до гимназіи. Учителъ школъ народныхъ нарѣкали, що професоры гимназій ихъ игнорують, не перепускаючи до гимназії тихъ учениківъ, которыхъ учителъ школъ народныхъ узнати здѣшними, тымъ бѣльше, що пытаючи прихапцемъ, не могутъ добре перевѣдчиться о здѣшности ученика. Ухвалено удастися до рады школьніи, щобы испыты тѣ не отбувалися такъ поспѣшно, якъ доси, але въ часѣ вѣльномъ бѣль науки по конці або передъ починомъ року шк. Були ще гдеякъ внесенія вимѣрніи посередно противъ господарки центр. зариоду. Такъ прим. гр. Анаст. Дѣдушицка внесла, щобы лишь половина вкладокъ вильвала до центр. зариоду, а тѣ іншихъ доходовъ лишь $\frac{1}{8}$ часть, а решта щобы лишалася въ зариодахъ отдельовъ. Делегатъ отдельу краківського, Мацьловскій, поперъ тое внесеніе, заявивши обаву, що фондъ резервовий 7000 зп. може бути наражений на небезпечнство, и громадженіе фондъ въ однихъ рукахъ скідливіе. Фонди повинні ити на пожитокъ членовъ, а нынѣ товариство не даетъ майже нѣякої помочи матеріальної. Внесеніе тое упало.

Падъ конецъ мусимо ще піднести, що вѣдь почти присутнаго на засѣданію гимн. проф. Дубравскаго въ Стрыи, который свое майно записавъ на стипендію, живими объявили признанія, и именувавши почетными членами Яна Матейка и инсп. Консекткого въ Золочеве. Презесомъ выбрано и на сей рѣкѣ Ж. Савчинскаго а вице-презесомъ Геретмана.

Пишучи о вѣдѣ польского товариства педаг., намъ великий жаль, що рѣвночасно не можемо нѣчого донести о якѣй небудь дѣяльності руского товариства педагогичного. Бажаємъ, щобы на се бодай не треба було ждати довго!...

ДОПИСИ.

Отъ Турки.

(Гдѣщо о нашихъ Бойкахъ и польскихъ обывателяхъ. Чи не потребуютъ ѿ. Езуиты рефорами?) Кто бувъ въ нашихъ горахъ давнѣйше, а заблукавши припадкомъ теперъ, той увидить велику рѣжницю межи минувшостею а теперѣшнестею. Давнѣйше малися наші Бойки досить добре, грунтѣвъ не дѣлили, табуло на чѣмъ газдувати и рѣдко було такого газды, который бы бувъ не маєтъ одної або двохъ паръ сейкѣвъ-волѣвъ. Ба трафилося часто густо въ селѣ у неодного Бойка и по кольканайцять паръ волѣвъ. Сего дня народъ підѣтупавъ и то дуже значно. Жидова розкоренилася. Перебѣглѣсть жидовска заглушила добродушність Бойка; хитрѣсть получена съ енергією вяла верхъ надъ широтею и повѣльностею газды,— и нынѣ Бойко закуривши люльку, пака а часомъ сплюне тай съ патосомъ скаже: „Пекъти, осина! паршивцѣ зъяли все!“

Но якъ съ газдами, такъ далеко ще го-
ше съ бѣльшими посѣдателями тукраюсами.
Въ тутешнѣхъ сторонахъ були передъ 15 ро-
камъ двоїкого рода бѣльши посѣдателѣ, а то:
були добра камеральни и звычайні. Добра
камеральни, якъ Підбужъ, Спасъ, Борыня,
Ломна, въ которыхъ якъ всюду господаровано
такъ „на фундушъ“, попродано за безцѣнь, бо
все и вѣкъ казали, що тѣ добра нѣчого не вар-
та. Купцами тыхъ добра камеральнихъ не
були наші обывателѣ тукраюсу, а толькъ Нѣ-
мота та Жидова. Наші дороги опѣкуны-добро-
дѣї „того сієшніго ludku“, славетна шляхта
польска, — имъ байдуже, они на тѣмъ бѣдо-
лахи не розумѣются! Давнѣйше чути було
хіба голось мілої фуарки, якъ на нѣй сумну-
думу побережникъ-сторожъ лѣсовий по бѣко-
ническихъ лѣсахъ або вѣвчаръ по горахъ вигра-
вавъ, и хіба той споїдъ перервало часомъ гав-

канье гончихъ собакъ або вистрѣль въ рушни-
цѣ якихъ пановъ краинкѣвъ чи фервальте-
ровъ, — а сегодня майже всюду парові тар-
таки стоять съ комінами до горы високо стор-
чачими, мовь якій дивогляди. Свистъ паровихъ
машинъ заглушавъ все, а таї споконвѣчніи или-
циѣ и смереки шумять жалобстно, неначе горю-
ють передъ близкимъ упадкомъ своимъ. Наші
музикі та Нѣмцѣ-колонисти довожують до
тыхъ тартаковъ клещи, мордують свои кони-
тиска що-не-мѣра, а одержавши яку-таку за-
плату, напиваються въ нехлюйній корчмѣ. А
колишній „обыватель“ въ сусѣдства, епігони
славныхъ антенатовъ, заїжджають такожъ гу-
сто-часто до урядникѣвъ-Нѣмцѣвъ або Жидовъ,
остаючики пра тыхъ тартакахъ, делектуються
добримъ пивомъ у таї Нѣмоты и роблять
„swietne“ интересы фѣрманкою, с. в. найма-
ються ввозити клещи въ бѣльшу скалю и отво-
зити готові вже тертицѣ до найблизшої ста-
ції желѣзницѣ.

Тї добра, давнѣйше камеральни, продані
були за безцѣнь. Неодинъ якій „епігонъ“,
щобы бувъ одну-двѣ вояжерки понехавъ, а си-
дѣть дома, — мѣгбы бувъ винѣ бути правди-
вимъ паномъ. Такъ мѣжъ іншими добра Лом-
нинські продані були що що лиши за 60 тысячъ
зр. а. в., а гр. Шамборъ минувшого року давъ
за тї самі добра 630 тысячъ. Головний посе-
сorъ теперѣшній тыхъ добра, п. В. Бавів,
платить гр. Шамборови чистѣсніихъ 32 ты-
сячъ за посесію, а кромѣ того оплачує ще
всѧкі податки, адміністрацію тыхъ добра, и
всѧкі інші тятаръ. Та чому то наші паны
тыхъ добра не закупили? А на що имъ тогоЛ.
Вирочимъ до того треба кишенѣ и головы, а
ту вѣсіго, нѣ того. Кишенѣ у нашихъ циви-
лізаторовъ-добрѣвъ пусті, бо якъ що при-
падкомъ уабираєшь, то якъ же не шалѣти, якъ
приступаєшь? А наука! Ахъ мілый Боже, а на
щожь нашимъ „обывателямъ“ науки? Наші
паны вишрактикували, що найлучше поплачує,
якъ дѣдич маючи якихъ 50 до 60 клямпъ-
коровъ, винайме жидови звичайно на рѣкѣ
въ аренду бѣль штуки 25 зп. — и то у него
найбѣльша мудрѣсть господарка, то найзоло-
тійшій интересъ! А Нѣмота невдачна каже:
Das ist eine dumme polnische Schlachzirzenwirth-
schaft. Наші паны посѣдають велику квали-
фикацію на пословъ до теперѣшнаго сойму га-
лицького, бо всю науку почерпують въ „Dzienni-
ka“ або „Narodowki“... И треба знати, що ті паны
нѣчого собѣ въ всего не роблять. Одно-
имъ дуже гуморъ пеує, якъ надѣїде на ихъ
обойстѣ сектвстраторъ за податки, „або якій
тамъ въ суду амтединеръ съ жидомъ, щобы
колька хвостовъ за довгъ зафантувати. Но по-
волненьки они и до того привыкнуть, що и въ
того не будуть собѣ нѣчого робити. Тажъ въ
найгоршомъ разѣ єсть где-яка рада повѣтова,
а при такої радѣ може бути богато посадъ о-
порожненіихъ або и ново-креованихъ, якъ:
dwóch-trzech sekretarzów, lustratora, drogomistrza.
А рѣжного рода комісія где? Szacunkowa, mier-
nicza, и пр. и пр.

Съ болемъ серца констатуємо, що въ за-
галѣ паны польської народності капанѣють,
або вже покапанѣють. Властителѣ добра съ за-
конченными провиціями на -ski и -wicz щеза-
ють, а за те Англійцѣ, Пруси, Швайцары
и Жидови єсѧють. Но дивна рѣчъ! — Напе-
редъ застерѣгаємося, щобы настъ кто не посу-
джавъ, що бѣльше симпатизуємо съ людьми
зайшими въ далеку чужину, якъ съ ту-
краївими, нашими братами-Поляками, Славянами.
Серце кожного Русина якъ Славянина
краща, якъ брата Поляки такожъ Славяне по-
вогли але систематично тратятъ свою батьків-
щину и ихъ маєтки переходять въ цѣлкомъ
чужї руки. — Но годѣ, не має где правди-
дѣти. Ми єсмо ту въ горахъ наочними свѣд-
ками того, що поселившись ту чужовемъ для
насъ Русиновъ, — для нашої церкви, для на-
шої народності рускої, для просвѣтї нашого
народа, — показуються далеко прихильніїми,
якъ шляхта польска и въ загалѣ вѣкъ Поляки,
съ дуже микроскопичними винятками. Отъ
послухайте, facta loquuntur.

Якъ вже вгадано, властителемъ добра
Ломнинськихъ єсть гр. Шамборъ, претендентъ
до трону французкого. До тыхъ добра належ-
ить 23 сель. На тыхъ 23 сель суть толькъ
въ чотирохъ селахъ школы. Якъ повномоч-
никъ гр. Шамбора, мешкаючий въ Ломнї, Нѣмецъ п. Шмидтъ, такъ і головний посе-
сorъ тыхъ добра п. В. Бавів, Нѣмецъ въ Швай-
царії, не можуть надивуватися, якъ можуть
у насъ бути села безъ школы! Тї чужовемъ
стараються до того допровадити, щобы въ ко-

ждомъ селѣ добра Ломнинськихъ була школа. | о Москалахъ и о всякихъ дивоглядахъ. Ми
Они жертвують охотно весь матеріалъ на бу-| далекі дѣтъ того, щобы підтягати підъ крат-
двлю школъ въ кождомъ селѣ добра Ломнин-| ку предметъ и способъ наукъ мисійнѣхъ п.;
скихъ. Въ Ломнї єсть вже бѣль давна школа, Єзуитовъ, але ванявлямо откровенно, що наші
будынокъ школъний лихій. Якъ толькъ сторона цѣлкомъ не будувалися постушками
мѣсцевъ священикъ при случаїності сад-| п. Єзуитовъ. Отъ н. пр. стоять п. Єзуитовъ въ
шкої на нѣмъ висить крѣмъ лат. епітрахі-| Волосянцї, торба съ кармелітками. Єзуитовъ катихиуе, ка-
тихизує, послѣ починає роздавати кармеліт-| тицї. Єзуитовъ поїдує бороду и по лиці дороги
мѣсцева. І наші Бойки аброщалися тымъ и от-| мѣсци. І наші Бойки аброщалися тымъ и от-
кровено сказали: „Мы христіане! У насъ та-| кровно сказали: „Мы христіане! У насъ та-
кої ганьбы въ церквѣ нѣкто не робить! Над-| кої ганьбы въ церквѣ нѣкто не робить! Над-
обѣ єсїнди идуть геть бѣль насъ!“ Або те-| обѣ єсїнди идуть геть бѣль насъ!“ Або те-
плетене сухихъ дубовъ о шизмѣ! До чо-| то! То може нашихъ правовѣрнѣхъ лід-
хіба вбламути. Въ Жукотинѣ почавъ Єзу-| хіба вбламути. Въ Жукотинѣ почавъ Єзу-
ит проповѣдати о шизмѣ. Селане добродушні-| ити проповѣдати о шизмѣ. Селане добродушні-
е порозумѣли Єзуита, та приходить до свого священика и пытають: „Отче ду-| е порозумѣли Єзуита, та приходить до свого священика и пытають: „Отче ду-
ховный, що то таке та „шизм“?, що о той чорній кеїндъ правивъ?“ „Мѣсцевий сви-| ховный, що то таке та „шизм“?, що о той чорній кеїндъ правивъ?“ „Мѣсцевий сви-
щеникъ витокуваєтъ имъ по можности на-| ховный, та то що не така дуже велика
житіо, а селянія вислухавши кажутъ: „Е, отче ду-| бѣд!“ Отъ лучше, най той чорній кеїндъ
жидовъ навертають!“ Цѣлкомъ непотрібно| витокуваєтъ имъ по можности на-
викликавъ бувъ Єзуитъ соблазнъ въ церкві| житіо, а селянія вислухавши кажутъ: „Е, отче ду-
въ Йосеници замковї. Ту такожъ почавъ агр-| ховний, та то що не така дуже велика
маджоному народови прелегати о шизмѣ!| бѣд!“ Отъ лучше, най той чорній кеїндъ
выводивъ єи ту не въ догматѣ, толькъ въ| жидовъ навертають!“ Цѣлкомъ непотрібно
самої „бороды“. Коли розгорячковани Єзуитъ| витокуваєтъ имъ по можности на-
почавъ кричати, що вѣкъ съ бородами пойдуть| житіо, а селянія вислухавши кажутъ: „Е, отче ду-
до пекла, переривавъ ему мѣсцевий священикъ,| ховний, та то що не така дуже велика
запытавши, що стане съ єв. Петромъ и про-| бѣд!“ Отъ лучше, най той чорній кеїндъ
чими апостолами бо и они бороды носили и| житіо, а селянія вислухавши кажутъ: „Е, отче ду-
такъ витокуваєтъ на іконостасѣ?“ Коли Єзуитъ| ховний, та то що не така дуже велика
въ Розлучи проповѣдаючи сказавъ, що не ков-| бѣд!“ Отъ лучше, най той чорній кеїндъ
че треба три разы знакъ креста съ на-| чиєтъ: „Вы ще на попа не вичавилис, бо
попы виченій мають парокі або сидять въ| сї робити, — отповѣвъ ему найлучше одинъ се-
монастири, а вы скитаєтесь по свѣтѣ и дру-| лянинъ: „Вы ще на попа не вичавилис, бо
ници говорите. У насъ мала дитина ана, що
три разы треба креститися.“

Всѣкого узання гднє єсть ихъ поступованіе съ нашимъ народомъ. Нашу народностъ руску, бесѣду нашу почитають и стараются въ вѣхъ силь научитися рускою бесѣди. Узвавши о нашихъ отношеняхъ, довѣдавши, якъ то густо-часто всякий урядники, кормленія нашими хлѣбомъ, чи не можуть чи не хотять научитися рускою бесѣди, руского письма, — заявляють тї чужовемъ: „Es ist ja höchst barba-risch eine Landessprache zu ignorieren.“ Довѣка п. Бавів учится дуже пильно рускою бесѣди и то при помочи граматики. Разъ въ численнѣ товариствѣ каже до неї одинъ pretendent do tronu polskiego (по нѣмецкі): „И вы не вѣстыетесь учитися то хлопкою бесѣди (Zaiger-sprache)?“ Той такъ званій рускій языку єсть препѣт хлопкимъ жаргономъ! Чемна Нѣмкия звернула бесѣду „претендента“ на исторію славянську, котрої она далеко бѣльше знає, якъ то ста такихъ претендентовъ, и заявила наївно: „Jagello hat ja auch mit seiner Hofumgebung thi-thenisch gesprochen.“ Але що нашему шляхтичеви говорити о исторії або о лингвистицѣ, коли у него о тѣмъ вѣмъ и бесѣди нема!

Якъ чужовемъ не толькъ ту, але и въ іншихъ сторонахъ задивлюються на школу, видимо н. пр. въ Східніці. Тамъ такожъ одинъ Нѣмчикъ, п. Кнаверъ, побудувавъ своимъ котшомъ цѣлу школу, посправляє до неї всѣ, чого толькъ треба, и зложивъ що 2000 зп. въ радѣ школънїй окружнїй яко фондъ на єи удержаніе. Той добротливий Нѣмчикъ говорить всюди: „Про Богъ, народъ мусить згинути безъ школы!“ А якаждъ раза рѣжница межи поступкомъ тыхъ Нѣмцевъ а нашими „обывателями“. Отъ межи тысячами подѣбними вypadками наведено одинъ два. Въ дробицкому повѣтѣ, въ добрахъ п. Леонарда Рыхлицкого, провадится споръ межи школою а общаромъ добротливъ, — и вгадайте: о що ходить? О міліони? Где тамъ! А може о тисячѣ? И то нѣ! Отъ що ходить. Въ добрахъ п. Рыхлицкого єсть въ котрѣмъ селѣ школа и общаръ добротливъ дававъ все въ сїжнѣвъ дровъ на паливо, щобы хоча троха закурити въ школѣ и щобы бѣдный професоръ по науцѣ спѣкъ собѣ колька бараболь въ грубѣ при тыхъ дровахъ. И щожь, п. Рыхлицкому за много було давати въ лѣса въ сїжнѣвъ дровъ и сказавъ: „Досить буде 4 сїжнѣ!“ — и въ того споръ провадится вже черезъ колька лѣтъ! Отже то, місіаніе, гойндѣстъ! Що Нѣмота може рѣвнатися щедростю польскою! Такихъ спорѣвъ, якъ той п. Рыхлицкого, можна богато навести въ Дрогобицкому.

Наколи наші „добродѣї“ не радо въ загалѣ хотять наші народъ черезъ школы просвѣтити и

НОВИНКИ.

Нова читальня завязується — якъ доносять „Батьківщина“ — въ селѣ Старомѣщина, коло Підволочиська. На поданю внесено бѣльє черезъ редакцію „Батьківщины“ підписано двадцять селянъ, основателей читальній.

Міністерство просвѣти призволило науку языка руского яко предмету надъобовязкового въ реальній гімназії въ Бродахъ підъ условіемъ, если того забажає 30 учениківъ. Руского языка учили буде испытаваний професоръ. Конечна и патріотична рѣчь, щоби Всі, отці духовній и другій Ч. родичъ и онукъ тоє постановлене міністерства гдѣ оцінило и при вписѣ своїхъ дѣтей жадали выразно науки языка руского яко предмету надъобовязкового. Спідѣвасимо, що охочихъ до науки руского языка зголоситься далеко більше, якъ 30 въ цѣлій гімназії.

Екзамінаторами просинодальними поставлены на два роки на підставѣ призначенія Є. св. папы римського Льва XIII и письма конгрегації de propaganda fide Вір. оо.: 1) дръ Юл. Пелешъ, 2) Ант. Петрушевичъ, 3) Мих. Сингалевичъ, 4) Левъ Готеровскій, 5) Володиславъ Бачинський, 6) Іоанъ Величко, 7) Конст. Євлевичъ, 8) Андрей Євлевичъ, 9) Вас. Фацієвичъ, 10) дръ Фр. Костекъ, 11) дръ Йосифъ Левицкій, 12) дръ Гавр. Крижановскій.

Ц. к. надпрокураторія скандру завѣдомила для 24 липня консисторію, що після рескрипту міністерства справедливості въ 17 липня с. р. творить бѣльє 1 жовтня 1883 при тамошній дому карібії гр. к. парохія. Платні пароха рѣчно 800 зр. съ 25% додатку въ фонд релігійного, съ помішканьемъ, 17 кубич. метрівъ твердого а 10 мілкого дерева и 10 кілограмовъ мильовихъ свічокъ на освітленіе.

Борба трираменій кресты на церкви въ Залозцяхъ. Якъ звѣстно, ц. к. староство въ Бродахъ и ц. к. намѣстництво во Львовѣ наказали усунутіи трираменій кресты зъ церкви въ Залозцяхъ, задля которыхъ свою дорогою въ судахъ провадивши и ще не скончавши карній процес. Противъ рѣшенья ц. к. намѣстництва подавъ рескриптъ парохъ въ Залозець о. Гутковскій до ц. к. міністерства вѣроисповѣдань въ Відніи и одержавъ черезъ староство бродське слѣдучу резолюцію: „На представленіе о. Антонія Гутковскаго, гр. к. пароха въ Залозцяхъ старшихъ Єго Еко, п. міністеръ вѣроисповѣданія рескриптомъ зъ днія 22 мая 1883 ч. 18551 звѣстъ розпорядженіе ц. к. намѣстництва зъ 3 вересня 1882, которымъ, затверджуючи рескрипти ц. к. староства зъ 13 мая 1882, розпорядило було усунутіи поставленій на выбудованій новій церкви въ Залозцяхъ трираменій кресты, — а звѣстъ для того, бо гр. к. Ординарія — якъ свѣдѣнія залучена его резолюція зъ 29 цвѣтня 1882, — узнать трираменій кресты уживаними въ гр. к. церкві и отвѣтными гр. к. броварівъ. Правительственія же власті вѣроисповѣданія не має причини сумніватися о правдѣ оного компетентного ореченія. — О тѣмъ завѣдомлю рескрипта въ мысль рескрипту Вис. ц. к. намѣстництва зъ 10 червня с. р. — Броды, днія 11 липня 1883. Ц. к. староста Руссоцкій.“

Жидовський фанатизмъ. Урядова „Скернов. Ztg.“ розказує одинъ характеристичний фактъ жидовського фанатизму. Зарядникъ парового тартаку въ Гильчу, сторожинецкого повѣта на Буковинѣ, Яковъ Вайсъ вертаючи минувши суботу на коні по при божницю села Молдавска-Банилля, дѣнатвіт страшної пригоди. Товна жидовъ, которая толькі що вийшла зъ божницѣ, кинулась на него за то, що бінь жид зневажує сабать і єздить въ той дені. Около сто жидовъ хотіли Вайса укаменувати, а коли бінь ранений упавъ зъ коня, зловивъ его одинъ зъ жидовъ за спину и перегрізъ ему локоть лівоп. руки аж до кости! Рѣвночасно другій жид бивъ его палицею по головѣ и поранивъ его. Вайсъ бувъ погиблъ, коли не надбѣгли були селяни и не видерли его зъ рукъ напастниківъ. На мѣсце пригоди завѣдано заразъ жандармість, але жиды тѣмъ часомъ поуткали. Слѣдство заряджено.

Рукополаганье пресвитерівъ львівської аепархії визначене на 10 л. вересня въ дому пресвитерій.

Оѣ дирекції руского театру зъ Тернополя одержали мы завѣдомленіе, що по причинѣ наглої недуги п-нъ И. Біберовичевої, которая змущена була остатію въ Дрогобичѣ, въ недѣлю замѣсть оголошеної „Наставас“ представлена буде найновійша опера о. Бажанського, „Олеся“, а „Наставас“ представлена буде въ четверть 2 н. о. серпня.

Ко. Стояловскому — якъ доносять „Szandar pol.“ — ц. к. намѣстництво отвѣтило и само обняло зарядь капиталівъ належачихъ до костела и парохії въ Куліковѣ.

Сестри Феліцианії въ Станиславовѣ, отдаючи охорону дѣвчатъ-спіртъ підъ зарядь товариства, отдали їмъ ось якъ після словъ „Echa z Pokucia“: „При перенятію охорони показалося, що замѣсть 20 спіртъ було въ закладѣ 10 и то дробівихъ дѣтей; дальше осестри кажуть, що виключеними спіртамъ мали подарувати не лише одѣжь и обувь фондову, але і автентичній постель; зъ позбутого інвентаря бѣля і одѣжі ледво дѣстяся ужити на будуще, а все, що лучше, зелзо... Не досить того: сестри забрали ізъ каламарій, забрали блтаріи і цѣле устроєніе зъ каламарій, а статую Матері божої, поставлену за складкові гроші на подвірю закладу, разобрала и вивезли! Коментарія не потребно!“

Въ Ниредзьгаст прокураторъ Зайфертъ поставивъ внесеніе — увільнити всіхъ жидовъ отъ оскарженія якъ зовѣмъ нівиннихъ и випустити ихъ на волю.

Въ Англії вибухла холера. Досі сконстаторовано два случаї: одинъ на провінції, въ Уельсѣ, а

Зъ Галича.

(Звѣзд археологичної комісії), назначеной Выдѣломъ краевымъ для оглядинъ и оцінки въкопанихъ памятковыхъ забудовъ и въ загалѣ памятковыхъ буддевъ старокняжого города Галича, отбувся 23 и 24 с. м. Двома дніями передъ тымъ с. в. на 21 и 22 с. м. прїѣхавъ до Галича проф. дръ Із. Шараневичъ и черезъ тѣ дні въ товариствѣ Вс. о. Коштыстанського, гр. к. приходника въ Залуквѣ, робивъ експурацію въ околицѣ Галича. Въ суботу, с. в. 23 с. м. сконстаторовано дванадцять могилъ межи дубровою, при котрой откопано фундаменты церкви Богородичної а Соколомъ, и въ самій дубровѣ.

Одна зъ тихъ могилъ має до нинѣ въ мѣщевій традиції навгу „Чагурдовъ“, що намъ пригадує рдѣ любовницѣ князя Ярослава Осомомысла, Наставас, Чарговихъ або Чагровихъ, котру Галичине спалили на кострѣ, а рдѣ ви умертили. Могила тая находитесь въ дубровѣ не дуже далеко, бо около $\frac{1}{4}$ кілом., отъ откопанихъ фундаментовъ Богородичної церкви. По сторонѣ Крылоса, на правобѣ бокѣ рѣчки Лукви, сконстаторовано сімъ могилъ, а то чотири заразъ на границії Викторова, въ которыхъ прохорши виглядь на цвѣту Залуквѣску вижину. Одна зъ тихъ могилъ есть неавычайно висока и здається бути Галичине могилою, наколи не єсть котра інша могила Крылоса.

Комісія узнала откопаній фундаменты фундаментами зъ-підъ старинныхъ базиликъ старокняжого города Галича, а откопану орнаментику, котрою кусенѣ зложени у о. Лаврецкого въ Залуквѣ, предметами памятковыми великою археологичною вартості. Комісія рѣшила одноголосно, що каштомъ краю представувати мѣску руску цркву въ Галичи и реконструювати єї давнійшій форми, котрі въ нїй пробиваються, точно після византійского стилю.

Въ середу с. в. 25 с. м. звиджувають дръ Із. Шараневичъ съ членомъ Краківської Академії наукъ Вп. Киркоромъ въ товариствѣ оо. Коштыстанського и Лаврецкого ще разъ Крылосъ и його околицѣ. Сконстаторовано, що церкви и монастырь св. Ілії лежали при Крылосѣ и при помочи американського свердла переконалася, що фундаменты той церкви въ формѣ трьохъ ротундъ єще всецѣло підъземно заховалися. Просторонь при церквѣ въ Крылосѣ мѣжъ внутрійнимъ валомъ при церквѣ въ виїнніхъ чотирьма валами узнавъ Вп. Киркоръ прастиаремъ Городищемъ. Для тогоже і назва села підъ тымъ городищемъ — „Подгороднѣ“ — єще до нинѣ доховалася. Гора бѣть городища къ Луквѣ, а властиво ви убочи, зовеся урочискомъ „Лысю Горюю“. „Івановській полемъ“ — зовеся поляна посередъ лѣсу надъ такъ вланою „Стѣнкою“, котрою тая гора стромко спадає до Лукви; лежить оно противъ церквица за Третяками, попри Стѣнцѣ, надъ котрою виноситься выдатна могила. На Івановомъ полі не найдено жадного слѣду кам'яної будови. — І. Ш.

ПЕРЕГЛІДЪ ПОЛІТИЧНИЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Предложеніе въ справѣ змѣни ординації виборчої до ческого сойму) внесене на засѣданіе зъ днія 23 л. с. м. дромъ Ригеромъ и 71 его товаришами, становить въ теперійшій хвили фактъ найбільшої досягlosti на полі внутрійній політиції австрійської, и тымъ дѣстяться оправдати неавычайно живе заинтересованіе сюю справою цимъ австрійской праси. Внесеніе дра Ригера, дотыкаючи змѣни ординації виборчої до ческого сойму має передовомъ значеніе якъ справа країни, але зъ другою стороною якъ виразъ змаганьївъ, на котрому опирається теперійшна система правленія въ Австрії, будить интересъ заради и становить тему дискусії органівъ всіхъ політическихъ партій. — Предметъ внесеніе становить резолюції, котрою взывається видалъ країнъ, що на найблизшій сесії сойму виється предложеніе о реформѣ ординації виборчої, котрою именно на основѣ результатовъ послѣднього засѣдання людності я на підставѣ другихъ урядовихъ данихъ право виборче зо взгляду на число народонаселенія и оцінкуваній податківъ сколько рівномѣрно призначали, округи виборчі съ узглідченіемъ ихъ географичного положенія повторила и дала имъ таке розграничение, що обѣ народності країнъ мали рівне и повне право; дальше що розважено, чи право виборче въ тѣхъ выборчихъ не фіделі-комісіовихъ більшої по садості недалюблюється викувати въ колькохъ округахъ и чи неможливо призначати права виборчого виїмъ тымъ, котрій при сконстаторованії всіхъ процеївъ законівъ найменше 5 зр. безпосредніхъ податківъ платятъ, о сколько имъ тое право при низшій оплатѣ податківъ въ місце суїтствующихъ законівъ вже не прислужало. — Виходателі жадають въ конці ухвалы, що внесеніе було переказане для попередної наради комісії зъ 15 членовъ, котру всі курії по 5 членовъ мали вибирати зъ цвѣту сойму. — Таке содержаніе внесеніе дра Ригера. — Внеско-датель отже не предкладають мериторичного проекту реформы о змѣнѣ закона виборчого, бе-

ручи лишь ініціативу въ сїй справѣ и зазначуючи въ загальніхъ зарисахъ тенденцію и духа реформы, лишають вибрацію єї виборчої країнъ, котрій доперва на сїлоуючій сесії мавши виступити съ отвѣтами мериторичними предложеніями. — Зъ той причини виступають противъ предложенію дра Ригера „Narodni Listy“ и закидають автономистичной більшості бракъ енергії. Замѣть сїй отвѣтія старо-ческа „Politik“ и доказує, що нема на разѣ певности, чи мериторично внесеніе о змѣнѣ ординації виборчої зискало вже теперъ потрібну більшостъ голосовъ (до переведенія змѣни орд. виборчої по треба більшості $\frac{2}{3}$ частей послѣдовъ и присутності $\frac{3}{4}$ частей послѣдовъ-редак.). Не менше остри критикують згадане газеты нѣмецкі, хочъ зъ совершенно противного становища. — „Bohemie“ называє єго негацію послѣднього виборчого манифесту Чехівъ, котрого девизомъ „миръ на основѣ справедливості“ и агента-томъ на позиції Нѣмцівъ, а „Deutsche Zeitung“ грозить, що нѣмець більшостъ абсентованіемъ не донутить до ухвалы. Що теперійшна ординація виборчої не єсть справедливово можна легко зрозумѣти, коли зважится вже хочбы тое одно обстоятельство, що виборъ 50 послѣдовъ рѣшається залівкою колькою голосами а черезъ тое більшостъ двохъ третинъ пересувається що хвила то на одну то на другу сторону. — Тымъ то дѣстяться оправдати сїє неподільше змаганье заступниківъ ческого народу, котрій єтъ хвили заинавгуруванія въ Австрії системи конституційної домагалися безнастіано реформы. — Змаганье тога виразилося вже на першому засѣданію ческого сойму зъ днія 7 цвѣтня 1862 въ заявленію дра Ригера Паліцкого и Бравнеромъ котре було протестомъ противъ окресіїв ординації. Внесена и резолюція въ дусѣ ревізії ординації поновлялися оттакъ майже кождою сесією, за кождымъ разомъ однакожъ безъ успішно. — Заявленіе внесене въ роцѣ 1878 дра Бравнеромъ, що до нагляду потреби реформи виборчої ухвалене зстало голосами Нѣмцівъ а тое обстоятельство становить найлучшій доказъ, що сторонництво нѣмецкіе узнавало недостачъ теперійшої ординації а супротивъ тога надъються ческій мужъ стану, що беруть теперъ ініціативу виборчої въ свої руки, що удається имъ опозицію нѣмецкою меншості переломити. Нинѣ має дра Ригеръ представити мотивъ свого внесенія.

(Соймъ дальматинській), що не такъ то дуже давно зачавъ свій засѣданія, зстало днія 21 л. липня с. р. несподівано закритий. Вѣсти та зробила велику сенсацію, би нагле закриту тѣла парламентарного, котре не полагодило найважнійшъ предложеній, стоячихъ на порядку днівній сесії, наступило після донесень газетъ, зъ приказу цѣсаря. — На порядку днівній засѣданія зъ днія 21 липня, на котрому зъ причини неявления предсѣдателя Войновича, проводивъ заступникъ его Каповичъ, столо внесене послѣдніе посла Павличиника що до заведенія хорватської мовы въ всіхъ публічнихъ урядахъ. — Саме що мала зачатися дебата, коли заступникъ правителюства гофратъ Павичъ вручивъ предсѣдателеви цѣсарські розпорядженія, приказуючи закрити виборчої сесії, видалъ це засѣданію зъ підстави посла Павличиника що до заведенія хорватської мовы въ всіхъ публічнихъ урядахъ. — Саме що мала зачатися дебата, коли заступникъ правителюства гофратъ Павичъ вручивъ предсѣдателеви цѣсарські розпорядженія, приказуючи закрити виборчої сесії, видалъ це засѣданію зъ підстави посла Павличиника що до заведенія хорватської мовы въ всіхъ публічнихъ урядахъ. — Саме що мала зачатися дебата, коли заступникъ правителюства гофратъ Павичъ вручивъ предсѣдателеви цѣсарські розпорядженія, приказуючи закрити виборчої сесії, видалъ це засѣданію зъ підстави посла Павличиника що до заведенія хорватської мовы въ всіхъ публічнихъ урядахъ. — Саме що мала зачатися дебата, коли заступникъ правителюства гофратъ Павичъ вручивъ предсѣдателеви цѣсарські розпорядженія, приказуючи закрити виборчої сесії, видалъ це засѣданію зъ підстави посла Павличиника що до заведенія хорватської мовы въ всіхъ публічнихъ урядахъ. — Саме що

другій въ лондонскихъ докахъ (варстатахъ корабельныхъ). Рада санитарна велила сейчастъ дезинфекционути дома, въ которыхъ мешкали зараженіи. Газеты завзываютъ людей, щобъ надто не перестрашувалися, бо о той порѣ правильно что року холера звукла появлятися.

— Оригинальный лѣкъ на укушеніе змѣи уживася нашъ народъ въ околица Дубенска. Зъ отті пишутъ намъ, що одну жѣнку, бираючи траву въ корахъ, укусилъ въ ногу якасъ Єдовита змѣя, імовѣрно Єврія Berus. У женщины тои спухла заразъ нога незвичайно. Пріїшовши до села, зачимъ наспѣла яка помочь лѣкарска, порадила ей друга селянка наловити жабъ, вкинути въ квасне молоко и вложити въ тое укушену ногу. По двохъ годинахъ — каже очевидецъ — нога спаслася и болѣ въ нїй пропавъ; жѣнка достала рвоту, а жабы попухли. По настертю познѣйше ноги ампулють, зовѣймо выдужала.

— Український штундисти. Кієвска „Заря“ подає слѣдуючій цѣкавій вѣдомості о той єдиной сектѣ, котра найшла доступу до українського народа и чимъ разъ більше середъ него ширится. Въ літературѣ о малорусихъ сектахъ привелися двѣ назвы: староштундиствъ и молодоштундиствъ. Староштундиствъ уважати треба на рѣвнѣ съ Нѣмцями анабаптистами; они просили наїтъ Лорисъ-Мелікова, щобъ зачисленіе було до той секты. Такихъ староштундиствъ, котри цѣлковито приняли науку анабаптистовъ и змагаюто до сполученія съ сектою нѣмецкою, числится всегооко-ло 600 душъ, — таке число підписанівъ було на меморіалѣ поданому въ ихъ имени до Лорисъ-Мелікова. Всѣ прочі штундисти отлучилися вѣдь анабаптистовъ и наїтъ не дуже прихильно на нихъ дивляться. Всѣ, кото близше занимався тими сектами, признають, що підѣ взглядомъ релігійнимъ и громадскимъ молодоштундисти стоять безъ порбованія вище отъ староштундистовъ и анабаптистовъ. Староштундисти заскленилися вѣдь вишинахъ формальностахъ и догмахъ, а вѣдь ваземинахъ мѣжъ собою проявляють не спільноту, але егоїзмъ. Мѣжъ староштундистами часто дається видѣти взысканіе роботника черезъ хозяина, бѣдного черезъ богатого, — чого мѣжъ молодоштундистами не бачимо нїколи. Але найважнѣша ту есть та рѣчъ, що староштундисти пішли за Нѣмцями-анабаптистами и памагаюто имъ до цѣлковитого оїмеченія. За то молодоштундисти, кореній Русини, держатою своє народності и наїтъ подекуди виступають вороже противъ Нѣмцівъ. Недавно вишила о штундистахъ обширна на праці и Ушинського, на котру теперъ вся журналистика російска покликуся. Замѣтимо при сїй случайності, що штунда українська, хоч и якъ недавна, мас вже и свою исторію, проявила незвичайну силу реформаторску въ питаняхъ особливо економічного и громадского житя и выкликала досить обширну газетну литературу, богату вѣдь цѣкавими фактами.

— Зъ Роздолу пишуть намъ: Коли то нашъ братя Поляки напоували вже паперу и чорнила, пишучи всяку веячину на темати „шизматицкої агітації“ и пльвиочу зъ отті незгоди мѣжъ обома обрядами вѣдь краю! Слѣдуючий фактъ подастъ замѣтку: откако то властиво пльне незгода и роздоръ мѣжъ обома обрядами. Роздольській ОО. Кармелити откалися сего року ити разомъ съ рускою процесію при освяченю поля, а то зъ той причини, що треба було переходити по при трираменій, чи тамъ по ихъ названю „шизматицкій“ крестъ. Быстроумний о. Валеріянъ не хотѣвъ поклонитися трираменному крестови, хоч пок. папа Пій IX такій самий крестъ призначавъ знаменемъ для нашихъ братствъ тверезості. Соблазнъ сталася для всѣхъ католиківъ роздольськихъ.

— На бажанье моїми женою. Підѣ такимъ заголовкомъ оголошує одинъ горожанинъ зъ Араду въ інсератахъ газети „Alfold“ слѣдуюче заявленіе: „Низше підписаній заявляю сїмъ передъ публикою, що нїколи більше не зайду вже нї до гостинниць, нї до корчмы, аїд до нїякого подобного мѣсця. На основѣ отже сего моого постановленія прошу всѣхъ моихъ пріятельвъ и знакомыхъ не заманювати мене аїд однімъ словечкомъ до подобныхъ мѣсць. Дальше, кождому, кто мене вѣдь корчмѣ аїд во подобномъ мѣсці побачить, даю повноважність, зажадати отъ мене 50 зп. на городікахъ убогихъ, а наїтъ може вѣдь дорозѣ судової стягнути. Арадъ, 1 липня 1883. Ернестъ Тернай.“

— Зъ підѣ Самбора пишуть намъ: Недавно случилося намъ перейтити черезъ одну колонію мазурку коло Торговиції. Стрѣтивши селянин-мазура, спытали мы его о дорогу. „Ja ta po rusku nїe gozumie“ (Мы ему зробили увагу; що зле, що бѣль живущи середъ Русинів по руски не розумѣє. „Е со мї таї! Ja tutaj na polskie ziemie, — Rusnaki, to zwojok!“) — Се такожъ наглядний результатъ „чісіє“ працѣ вѣдь звѣстнѣмъ „kierunku“!

— Нетатиній паперъ и краски вынайшовъ пижнеръ французскій Г. Мееръ. Аквареля, мальована препарованими красками на его папері, кинена на пробѣ вѣдь огонь — не згорѣла и краски вѣдь не утерпѣли. Такъ само вишила цѣло и литографія, помѣщена межи двома шибами, котрі замѣнілися вѣдь пльни. Сей найновѣйший вынаходъ есть великою цѣнности, особливо для важныхъ документівъ.

Вѣсти епархіальни.

Зъ Аєпархії Львівської.

Ц. к. намѣстництво затвердило принятие на I рокъ до семінарія духовної ии. Николая Чубатого и Николая Красицкого.

Выдавецъ и редакторъ Антоній Горбачевский.

Конкурсъ розписаній на гр. к. парохію при карібомъ запеденію мужескому въ Станиславовѣ, наданія цѣсарскаго. Речинецъ до 26 л. серпня 1883.

Завѣдательство Текучоп, дек. пѣстыньского получивъ о. Мелетій Лотоцкій.

Отпустку получили оо. 1) Іоанъ Порайко на 4 недѣль; 2) Іосифъ Домбчевскій зъ Кловиць на 6 недѣль; 3) Кирило Левицкій зъ Вербова на 4 недѣль; 4) Іларій Данкевичъ зъ Усти бискупського на 6 недѣль.

На фондъ стипендійнаго имени Вол. Барвінського приславъ лѣкарь Антоній Савкевичъ (зъ України) 10 рубль (— 11 зп. 82 кр.) — разомъ съ попередніми 566 зп. 37 кр.

— Для учителя п. Паславського надославъ лѣкарь С. 5 рубль.

Жертвы на Бурсу Братства св. о. Николая въ Станиславовѣ вишину ѡѣть 20 марта до конця шк. року 1883. Ви. о. Шлытко зъ Мизуна 2 зп. о.

Я Гудыкъ зъ Трибуховецъ 2 зп. о. Левицкій зъ Майдану 3 зп. о. Левицкій зъ Нажнева 5 зп. о.

М. Романовскій зъ Жидачева 1 зп. о. Корытко зъ Богатковецъ 1 зп. о. Небывовецъ зъ Пере-

гиньска 2 зп. Хв. Рада повѣтова въ Лѣску 10 зп. Хв. Рада повѣтова въ Старомъ Мѣстѣ 10 зп.

Хв. Дирекція банку „Славіл“ 50 зп. Хв. Рада повѣтова станицлавовска 100 зп. Всоч. чинъ при-

ходской зъ Большовицъ 4 зп. о. дек. Литвиновичъ въ Григоровѣ зъ скарбонки бурзовою 2 зп. 72 кр.

зъ акафиста 92 кр. о. Гощевскій зъ Блюдникъ чл. вкл. бѣть себе 3 зп. и бѣть братства церк. 3 зп. о. Петрушевичъ зъ Єщупола чл. вкл. 3 зп. и за билетъ на вечерь 1 зп. и. П. Шанковскій, учитель, богословъ 1 зп. о. Шанковскій зъ Станиславовѣ на працікъ перенес. мѡщій св. о. Николая 1 зп. 30 кр. ч. Мих. Масль, господарь зъ Лучинецъ, чл. вкл. 3 зп. и. Иваніцкій, властитель реальноти въ Ляцкѣ 4 зп. о. Л. Мацільській дек. зъ Коронія 5 зп. о. Кузьмовичъ зъ Мужилова бѣть себе 2 зп. 63 кр.

и бѣть громады 2 зп. 57 кр. о. Левицкій зъ Гостова 5 зп. ч. Саврѣй, господарь зъ Коссова складку бѣть громадицъ 3 зп. и. Петрушевичъ, учитель въ Новиціи жертву 2 зп. — Въ томъ часѣ въ натуралияхъ надослали: о. Пачовскій зъ Богоірдчагъ 1 сїль дровъ сосновыхъ; о. Филиповичъ зъ Дубы 8 кильо 40 дека сыра и 2 кильо масла; о. Порайко зъ Станиславовѣ 7 боконіцъ хлѣбъ; о. Тышинській зъ Бѣльча 10 кильо солонини. — За той жертвы заявляєся всѣмъ по-

высшимъ Ви. Дателямъ ѿциру подяку.

Въ Станиславовѣ дні 1 (13) червня 1883.

Оѣтъ Выдѣлу Братства св. о. Николая.

Запрошенія.

I.

Маємо честь запросяти Ви. руску публику, якъ мѣсцеву такъ замѣсцеву на вокально-декламаторскій вечеरокъ, котрый даемо при участі рускихъ туристовъ вѣдь честь бл. п. Володимира Барвінського на дни 27 липня (8 серпня) въ Коломыї азаразомъ на спольну вечеру и на прощальной вечеरокъ ст. танціямъ, котрый даемо вѣдь честь бѣгъздаючихъ рускихъ туристовъ.

Встути на концертъ и вечеरокъ съ танціями безплатній. Добровольній датки на стипендію бл. п. Вол. Барвінського принимаетъ комітетъ съ по-дякою. Вкладка на спольну вечеру буде подана на запрошеніяхъ, котрый стоять за встути. Тоалета звѣзди (домова) для всѣхъ. По запрошенія про-симъ удаватися до коломийского комітету підѣ адресою: „А. Кульчицкій, практиканть судовы, улица Прутова.“

Коломыя дні 14 (26) липня 1883.

Оѣтъ Комітету.

II.

Маємо честь запросяти Ви. руску публику, якъ мѣсцеву, такъ замѣсцеву на музично-декламаторскій вечеरокъ, котрый даемо при участі рускихъ туристовъ вѣдь честь бл. п. Володимира Барвінського на дни 27 липня (8 серпня) въ Коломыї азаразомъ на спольну вечеру вѣдь честь бѣгъздаючихъ рускихъ туристовъ.

Встути на музично-декламаторскій вечеरокъ и на вечеरъ съ танціями безплатній. Вкладка на спольну вечеру буде подана на запрошеніяхъ, котрый стоять за встути. Тоалета домова. Запрошенія дѣстати можна у Делатинського комітету. Адреса: Комітетъ вечеरокъ вѣдь Делатинъ.

Делатинъ, 15 (27) липня 1883.

Оѣтъ Комітету.

ОТОЗВА.

Молодїжь славянська вѣденського університету заступлена запрошеніемъ комітетомъ, постановила при овіті устроюваному вѣдь надолістъ с. о. вѣдь честь Ви. п. професора дра Франца Миклосича межи іншими подати Достойному Ювілату такожъ альбомъ его давніхъ учениківъ и вѣдь загалѣ всѣхъ славистовъ. Вѣдь той цѣлъ просить комітетъ всѣхъ Ви. паперівъ, котрій колись були учениками проф. дра Миклосича, якъ такожъ и всѣхъ славистовъ, щобъ зволили свои фотографії, вѣдь формѣ визитовихъ картокъ, съ власно-ручнимъ підписаніемъ, надослати на адресу това-риства: „Akademicky spolek“ въ Вѣдни VIII Neu-deggersasse, 23. — Заразомъ просить комітетъ залучити хоч мілый датокъ на покрыте коштами альбома.

Підписаній комітетъ має надѣю, що Ви. п. свои фотографії якъ найскорше понадсыла-

ють, щобъ можна зворіентуватися вѣдь объемъ и величинній альбома.

Зъ уваги на великий заслуги Ювілату комітетъ сподѣєся, що загальна зборка вypadе якъ найповнѣшче и що нѣ одинъ зъ тихъ Пп. не залишить случайності зложити свою честь найбільшому славистови теперішнього часу.

Вѣдень, вѣдь липня 1883.

Др. I. Лещевскій, вѣдь им. комітету.

Подяка.

Свѣтлый управляемій Совѣтъ „Народного Дому“ во Львовѣ приклонився до прошена Выдѣлу руской Бурсы вѣдь Бережанахъ и на цѣлії тоїхъ удѣлить одноразово запомогу вѣдь квотъ 50 зп. Прислану квоту вишано вѣдь касову книгу товариства дні 26 л. червня с. р. Підписаній Выдѣль, подаючи сей чинъ до прилюдної вѣдомості, сповідя свій милый обовязокъ и складає Свѣтлому упр. Совѣтству „Народного Дому“ во Львовѣ за великоудушний даръ всенародне и щиро-сердечне: „Спаси-Богъ!“

Вѣдь Бережанахъ, 29 липня 1883.

Оѣтъ Выдѣлу руской Бурсы.

(Надослане.)

П. Юліанъ Левицкій зволить подати менѣ свою адресу.

Др. Дрималкъ, вѣдь Жовквѣ.

Муштарда - Естрагонъ

вѣдь патентованою опакованію.

Вікторъ Шмідтъ и Сини

Вѣденська спеціальність

найлишіа тутешня марка $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$

кильові склянки правдиві лише съ фирмой и охоронною маркою може дѣстати вѣдь всѣхъ склянкахъ, торговляхъ корбиними товарами и деликатесами.

„Скошений цвѣтъ“

образокъ зъ галицкого жита

Василя Барвінка.

Цѣна 1 зп., съ пересылкою

1 зп. 20 кр.